

NUMIZMATIČKI NALAZI IZ DIJELA ANTIČKOG KOMPLEKSA U CASKOJ – KATASTARSKA ČESTICA 1941/24

MATO ILKIĆ
Sveučilište u Zadru
Odjel za arheologiju
Obala kralja Petra Krešimira IV., 2
HR-23000 Zadar
milkić@unizd.hr

UDK: 904(497.5 Caska)"652":737
737.1(37)
Pregledni članak
Review paper
Primljeno / Received: 2011-02-14

Autor članka obrađuje numizmatičku građu koja je otkrivena 2005. i 2006. godine u Caskoj, i to na parceli 1941/24. Od 13 moneta dvije pripadaju Rimskoj republici. Vremenski slijede Augustov as. Nađena je i jedna njegova imitacija. Dvije su kovanice iz početka druge polovice 3. st. Svi ostali novčići pripadaju razdoblju vladavine cara Konstantina Velikoga i njegovih sinova.

KLJUČNE RIJEČI: *Caska, otok Pag, antička numizmatika, rimski republikanski novac, rimski carski novac, iregularni antički novac*

Vrsni arheolog, prof. dr. sc. Janko Belošević svojim znanstvenim i domoljubnim vrlinama snažno djeluje na mlađe naraštaje. Resi ga iznimna uljuđenost. On ulijeva nadu i potiče optimizam. Dojmljiv je njegov golemi entuzijazam i ljubav prema arheologiji. Uspješno se okušao i u numizmatici. Njegova je velika zasluga u spašavanju jedne od najvećih i najzanimljivijih kasnosrednjovjekovnih ostava s područja Republike Hrvatske. To je skupni nalaz iz Pridrage, o kojemu je donio i prve podatke.¹ Stoga mu uz najbolje želje posvećujem ovaj članak koji također tematizira numizmatičku građu.

Sjeverni dio otoka Paga je već duže vrijeme izazov arheološkoj znanosti, jer se na tome području nalazi nekoliko važnih i bogatih lokaliteta. Jedan od njih je smješten oko 3 km istočno od Novalje, uz uvalu Caska. Posljednjih desetak godina u nizu arheoloških istraživanja tu su otkriveni značajni ostatci naselja i nekropole iz antičkoga razdoblja.² Tada je nađena, među inim, i mnogobrojna numizmatička građa. Za ovu prigodu izdvajam rimski novac koji je na svjetlost dana dospio 2005. i 2006. godine. Riječ je o arheološkim iskopavanjima na parceli Jurja Palčića (katastarska čestica 1941/24) u Caskoj, gdje su pod vodstvom Gorana Skelca istraženi ostatci rimskoga gospodarskog kompleksa.³ Unutar sonde otkriveno je pojedinačno 13 rimskih moneta.⁴ Uglavnom su dobro očuvane. Na sebi imaju izvornu patinu. Izrađene su od bakra i njegove slitine.

¹ J. BELOŠEVIĆ, 1997, 487-502.

² A. KURILIĆ, 2004, 68-79; I. FADIĆ, 2005, 97-105; A. KURILIĆ, 2006, 283-285; I. RADIĆ-ROSSI, A. KURILIĆ, 2006, 279-281; G. SKELAC, 2006, 281-283; A. KURILIĆ, 2007, 317-318; G. SKELAC, 2007, 315-316; A. KURILIĆ, 2008, 451-453.

³ G. SKELAC, 2006, 281-293; G. SKELAC, 2007, 315-316.

⁴ Dozvolu za objavu te numizmatičke građe dobio sam od Gorana Skelca, na čemu mu se najljepše zahvaljujem, kao i Tomislavu Biliću i Zlatku Pleši na posudbi teško dostupne literature.

Vjerojatno razdoblju Rimske republike pripada polovica monete (kat. br. 1). Zbog loše očuvanosti nije ju moguće pouzdano datirati. Izrađena je, čini se, lijevanjem. Sudeći prema istrošenosti, bila je duže vrijeme u optjecaju. Na njezinom aversu se tek naslućuje prikaz lijeva strana Jana. Namjerno lomljeni novac nije rijetkost u antičkome svijetu. Zamjenjivao je monete manjih nominalnih vrijednosti.⁵ Završnom razdoblju Rimske republike pripada dosta dobro očuvani krupni novac od bronce (kat. br. 2). Na njegovoj prednjoj strani su prikazana dva poprsja: ovjenčani Cezar i gologlavi Oktavijan. Dupondij potječe iz kovnice *Lugdunum* (Lyon). Ta galska provincijalna moneta iz približno 36. godine prije Krista pripada vrsti koja je za sada rijetka pojava u antičkoj Liburniji.

Kronološki slijedi Augustov as iz kovnice u Rimu (kat. br. 3). Unutar legende na reversu spominje se *Sex. Nonius Quinctilianus*, monetarni službenik iz 6. godine prije Krista.⁶ S područja Novalje već je poznat jedan bakrenjak, i to s imenom njegova prethodnika Marka Salvija Otona.⁷ Ali to nije sve. U Caskoj je otkriven i as s prikazom prvoga rimskoga cara na čijem se naličju spominje *C. Marcius Censorinus* (kat. br. 4). S obzirom na to da je on bio monetarni službenik 18. godine prije Krista, koji je prema standardnom katalogu *Roman Imperial Coinage* vršio nadzor samo nad kovanjem sestercija (*RIC* 325) i dupondija (*RIC* 326), as s njegovim imenom je vjerojatno ranocarska krivotvorina.⁸ Na to upućuje i težina. Naime, skoro je duplo lakši od regularnog carskog asa, čija prosječna težina iznosi između 9 i 12 g.⁹ Posve isti primjerak već je publiciran u numizmatičkoj literaturi.¹⁰ Njihov autor, izgleda, bio je pismen, sudeći prema dosta pravilnom natpisu, što baš i nije česta pojava na rimskim carskim patvorinama.¹¹

Sljedeći numizmatički nalazi pripadaju početku druge polovice 3. stoljeća. To su dva antoninijana (*antoninianus*)¹² iz kovnice u Rimu. Na njima su prikazani car Galijen (kat. br. 5) i njegova žena Salonina (kat. br. 6). Takva vrsta novca posve je uobičajena pojava diljem antičke vojne velesile.

Iz kasne antike je sedam moneta. Jedna od njih s prikazom na naličju gradskih bedema s ulazom i dva tornjića je kovana za Konstantina Velikog (kat. br. 7). Iz posljednje dvije godine vladavine toga cara datira i kovanica s prikazom njegova najstarija sina, cezara Konstantina II. (kat. br. 9). Prvom desetljeću samostalne vladavine sinova cara koji je legalizirao kršćanstvo pripada novčić s posmrtnim prikazom njihova oca (kat. br. 8). Na reversu je prikazan u kvadrizi, i to kako ga nebeska Božja ruka prima k sebi. Novčići te posthumne serije Konstantina Velikoga

⁵ Primjera radi, s područja jugoistočnih Alpa od ukupnog broja aseva iz julijevsko-klaudijevske dinastije njih približno 30% je namjerno lomljeno. O tome vidjeti u: P. KOS, 1998, 295.

⁶ Povjeravanje nadzora nad kovanjem monetarnim magistratima (*tresviri monetales*) je republikanska tradicija koja je završila koncem Augustove vladavine. O tome vidjeti u: K. PINK, 1946, 113-125; P. KOS, 1998, 367-368.

⁷ M. ILKIĆ, 2007, 6, kat. br. 1.

⁸ *C. Asinius Gallus*, *C. Cassius Celer* i *C. Gallius Luperus* bili su prvi monetarni magistrati (III VIR AAAFF) koji su nadgledali kovanje aseva. Bilo je to 16. godine prije Krista. O tome vidjeti u: *RIC* I, 67 i dalje.

⁹ P. KOS, 1998, 40.

¹⁰ J. B. GIARD, 1988, 87, Pl. XII, 272.

¹¹ Legende na krivotvorinama su najčešće stilizirane i bez ikakvoga smisla. Primjerice, takve različite imitacije bakrenog i brončanog novca prvoga rimskoga cara otkrivene su na području Slovenije. O tome vidjeti u: P. KOS, A. ŠEMROV, 1995, 75-76, kat. št. 82-86, T. 9: 82-86. Krivotvorine se javljaju i kasnije, a osobito u kriznim razdobljima 3. i 4. stoljeća. O tome vidjeti u: Ž. DEMO, 1984, 175-199. Usporediti i u: M. ILKIĆ, 2008, 54-55, T. IV, 5, 7, 10, T. V, 6-8; I. MIRNIK, 2009, 291-309.

¹² Rimski car *Caracalla* je 215. godine uveo u optjecaj antoninijan, krupnu kovanicu u vrijednosti dva denara. Antoninijani su isprva kovani od slitine s relativno većim udjelom srebra, ali su postupno tijekom vremena gubili na vrijednosti zbog velike inflacije. Početkom duge polovice 3. stoljeća udio plemenite kovine u njima bio je samo 4%. O tome vidjeti u: P. KOS, 1998, 31.

nisu rijetka pojava. Primjerice, takva vrsta monete nađena je i na Matakovoj glavici u Podvršju.¹³ Četiri kovanice pripadaju razdoblju oko sredine 4. stoljeća. Jedna od njih je iskovana u Sisciji, i to za cara Konstanta. Na reversu je Feniks, vatrena ptica koja simbolizira besmrtnost, tj. uskrsnuće (kat. br. 10). Posljednje tri monete su iskovane za cara Konstancija II. Na njihovim reversima, uz legendu FEL TEMP REPARATIO, prikazana je izrazito militantna tematika: rimski vojnik kopljem obara neprijateljskog konjanika (kat. br. 11-13). Takav novac je vrlo čest. Pronađen je i u obližnjoj Novalji, i to prigodom podvodnih arheoloških istraživanja rimske luke.¹⁴

Dakle, u arheološkim iskopavanjima obavljenim 2005. i 2006. godine na parceli 1941/24 u Caskoj otkriven je antički gospodarski kompleks unutar kojega je nađeno 13 moneta. Najstarija je iz razdoblja Rimske republike (kat. br. 2). To je kovanica iz galskoga grada *Lugdunum* koja se pouzdano može datirati oko 36. godine pr. Kr. Rimskoj republici možda pripada i dosta izlizana polovična moneta. (kat. br. 1). Iz vremena vladavine cara Augusta datira as (kat. br. 3), a vjerojatno i njegova imitacija (kat. br. 4). Vremenski slijede tek dva antoninijana iz početka druge polovice 3. stoljeća (kat. br. 5-6). Najmlađi novčići su iz razdoblja vladavine Konstantina Velikoga i njegovih sinova (kat. br. 7-13). Gledajući u cjelini, ta numizmatička građa pridonosi boljem i cjelovitijem poznavanju optjecaja novca na području antičke Liburnije. Također, ona bi u konačnici trebala pomoći točnijem vremenskom opredjeljivanju arheoloških slojeva rimskog gospodarskog kompleksa u Caskoj.

KATALOG¹⁵

1. Rimska republika (?), as (?), polovica, dosta izlizan; 29 mm; 9,8 g; (?h).

Av. Glava Jana (?).

Rv. Prova broda (?).

Caska JP 06., SJ 103, KV K 11/ L 11, PN 274 novac, 01/08/06.

2. Oktavijan, dupondij, *Lugdunum*, oko 36. prije Krista; 31 mm; 19,3 g; 5 h; RPC I, 515.

Av. [IM]P – CAESA[R DI]VI F DIVI IVLI. Dva poprsja: ovjenčani Julije Cezar ulijevo i gologlavi Oktavijan udesno; između njih palmina grančica.

Rv. U odsječku [C]OPI[A]. U polju prova broda.

Caska JP 06., SJ 100, KV L/K 11, PN 236 novac.

3. August (27. pr. Kr.–14. po. Kr.), as, *Roma*, 6. prije Krista; 27 mm; 10,3 g; 11 h; RIC vol. I, 439.

Av. CAESAR AVGV[ST PONT] MAX TRIBVNIC POT. Gologlavo poprsje, udesno.

Rv. SEX NO[NIVS QVINC]TILIAN IIIVIR AAFF. U središtu SC.

Caska 06., JP, S4, Sj 79, K 10/11, L10/11, P. N. 211, 03. VI.

¹³ K. GUSAR, D. VUJEVIĆ, 2009, 343, T. IV, 5.

¹⁴ M. ILKIĆ, M. PARICA, 2009, 115, T. I., 4-5.

¹⁵ Fotografije: M. Ilkić.

4. August, krivotvoreni as, 25 mm; 6,4 g; 3 h; GIARD 1988, 272, Pl. XII, 272.

Av. [--R AVGVSTVS] Gologlavo poprsje, udesno.

Rv. C [CE]NSORINVS L F A[VG] IIIVIR AAA[FF]. U središtu SC.

Caska JP 06., Sj 103, Kv K/L 11, PN 360 novac, 08/08/06.

5. Galijen (253.-268.), antoninijan, *Roma*, 23 mm; 3,4 g; 12 h; RIC vol. V, part I, 181 (?).

Av. GALLIEN[VS AVG]. Poprsje sa zrakastom krunom, udesno.

Rv. [DIAN]AE CONS A[VG]. Četveronožna životinja, vjerojatno antilopa, ulijevo.

Caska JP 05., Sj 18, PN 20, novac, 08/11/05.

6. Galijen (Salonina), antoninijan, *Roma*, 19 mm; 2,2 g; 12 h; RIC vol. V, part I, 32.

Av. [SA]LONIN-A AVG. Poprsje udesno.

Rv. VEST[A]. Vesta sjedi okrenuta ulijevo, drži pateru i žezlo.

Caska JP 05., SK 2, Sj 5, Kv 15, PN 107, novac, 24/11/05.

7. Konstantin Veliki (307.-337.), centenionalis, *Cyzicus* (?), 324.-325., 20 mm; 1,6 g; 1 h. RIC vol. VII, 24 (?).

Av. CONSTAN-TINVS AVG. Ovjenčano poprsje, udesno.

Rv. PROVIDEN-TIAE AVGG. Kula s dva tornjića između kojih je zvjezdica. U odsječku SM(KΓ?).

Caska JP 05., SK 4, KV (H?) 8, PN 36, novac, 14/11/05.

8. Konstantin II., Konstant, Konstancije II., posthumna kovanica Konstantina Velikog, centenionalis, *Antioch*, 337.—347., 16 mm; 0,5g; 12 h. RIC vol. VIII, 37.

Av. [DV C]ONSTANTI-NVS PT [AVGG]. Poprsje Konstantina u pogrebnom ruhu, udesno.

Rv. Konstantin u kvadrigr, odozgo mu pružena ruka, uz nju zvjezdica, u odsječku [SM]ANS.

Caska JP 05., SK 5, KV G 11, PN 30, novac, 12/11/05.

9. Konstantin I., centenionalis kovan između 335. i 337. za Konstantina Drugog kao cezara, kovnica (?), 14 mm; 0,4 g; 5 h. RIC vol. VII (?).

Av. [CO]NSTANTINVS IVN [NOB C(AES?)]. Ovjenčano poprsje vjerojatno u oklopu, udesno.

Rv. GLOR-[IA EXER-CITVS]. Između dva vojnika je bojni znak (standard). U odsječku [--].

Caska JP 05., SK 3, Sj 12, PN 23, novac.

10. Konstant (337.-350.), AE 3, *Siscia*, (348.-350.), 20 mm; 2,2 g; 12 h. RIC vol. VIII, 232.

Av. D N CONSTA-NS P F AVG. Poprsje s dijamantom na glavi, u draperiji, udesno.

Rv. FEL TEMP REPARATIO. Feniks na lomači, u odsječku (A?)SIS●

Caska JP 05., Sk 2, Sj 5, Kv J 14, PN 57, novac, 16/11/05

11. Konstancije Drugi (337.-361.), AE 3, *Aquileia*, (vjerojatno 352.-355.), 19 mm; 1,8 g; 6 h. RIC vol. VIII, 199 (?). (Podaci o okolnostima nalaza su nepoznati!)

Av. D N C[ONST]AN-TIV[S P F A]VG. Poprsje s dijamomom na glavi, u draperiji, udesno.

Rv. [FEL TE]MP-REPAR[ATIO]. Rimski vojnik kopljem napada neprijateljskog konjanika. U odsječku AQS.

12. Konstancije Drugi, AE 3, kovnica (?), 19 mm; 1,3 g; 6 h. RIC vol. VIII (?).

Av. [D N C]ONST[AN-TIVS P F AVG]. Poprsje s dijamomom na glavi, u draperiji, udesno.

Rv. FEL TEMP-[REPAR]ATIO. Rimski vojnik kopljem napada neprijateljskog konjanika. U odsječku [---].

Caska JP 05, Sk 2, Sj 5, Kv 14, PN 92, novac, 22/11/05

13. Konstancije Drugi, AE 3, kovnica (?), 17 mm; 1,7 g; 7 h. RIC vol. VIII (?).

Av. [D N CONST]AN-[TIVS P F AVG]. Poprsje s dijamomom na glavi, u draperiji, udesno.

Rv. [FE]L TE[MP-REPARATIO]. Rimski vojnik kopljem napada neprijateljskog konjanika. U odsječku [---].

Caska JP 05, Sk 4, Kv L 11, PN 108, novac.

5

6

7

8

9

10

11

12

13

LITERATURA

- BELOŠEVIĆ, J., 1997. - Janko Belošević, O sadržaju skupnog nalaza srednjovjekovnog novca i nakita 14. do 15. st. u Pridrazi kod Zadra. (Prethodno priopćenje), *Diadora*, 18-19, Zadar, 487-502.
- DEMO, Ž. 1984 - Željko Demo, O nekim primjerima imitiranja antičkog novca na osnovi nalaza iz slavonsko-srijemskog prostora, *Arheološka istraživanja u istočnoj Slavoniji i Baranji*, (=Izdanja HADA, 9), Zagreb, 175-199.
- FADIĆ, I., 2005. - Ivo Fadić, Nekropola Caske, *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva*, 37, 3, Zagreb, 97-105.
- GIARD, J.-B., 1988. - Jean-Baptiste, *Catalogue des monnaies de l'Empire romain*, I, Auguste, Paris.
- GUSAR, K., VUJEVIĆ, D., 2009. - Karla Gusar, Dario Vujević, Istraživanja tumula Matakova glavica u Podvršju, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 42, Zagreb, 339-356.
- ILKIĆ, M., 2007. - Mato Ilkić, *Rimski novac s područja Novalje*, Novalja-Zadar.
- ILKIĆ, M., 2008. - Mato Ilkić, Rimski *Cornacum* u svijetlu numizmatičkih nalaza, *Zbornik radova 5. međunarodnog numizmatičkog kongresa u Hrvatskoj*, Rijeka, 51-75.
- ILKIĆ, M., PARICA, M., 2009. - Mato Ilkić, Mate Parica, Novalja (*Navalia*) – luka iz razdoblja Rimskog carstva, *Histria Antiqua*, 17, Pula, 113-122.
- KOS, P., 1998. - Peter Kos, *Leksikon antičke numizmatike*, Zagreb.
- KOS, P., ŠEMROV, A., 1995. - Peter Kos, Andrej Šemrov, *Rimski novci in kontramärke iz 1. stoletja, Situla*, 33, Ljubljana.
- KURILIĆ, A., 2004. - Anamarija Kurilić, Caska kod Novalje na otoku Pagu. Pokusno istraživanje antičke nekropole u Caskoj i rekognosciranje Caske s okolicom, *Obavijesti Hrvatskog arheološkog društva*, 36,1, Zagreb, 68-79.
- KURILIĆ, A., 2006. - Anamarija Kurilić, Caska – nekropola, *Hrvatski arheološki godišnjak*, 2 (2005), Zagreb, 283-285.
- KURILIĆ, A., 2007. - Anamarija Kurilić, Caska – nekropola, *Hrvatski arheološki godišnjak*, 3 (2006), Zagreb, 317-318.
- KURILIĆ, A., 2008. - Anamarija Kurilić, Caska – naseobinski dio, *Hrvatski arheološki godišnjak*, 4 (2007), Zagreb, 368-369.
- KURILIĆ, A., 2009. - Anamarija Kurilić, Caska – naseobinski dio, *Hrvatski arheološki godišnjak*, 5 (2008), Zagreb, 451-453.
- MIRNIK, I., 2009. - Ivan Mirnik, Patvorine rimskog carskog novca nađene tijekom jaruženja Kupe u Sisku 1912. god., *Jurišićev zbornik*, Zagreb, 291-309.
- PINK, K., 1946. - Karl Pink, Die Triumviri Monetales unter Augustus, *Numismatische Zeitschrift*, 71, Wien, 113-125.
- RADIĆ ROSSI, I., KURILIĆ, A., 2006. - Irena Radić Rossi, Anamarija Kurilić, Caska-arheološka zona, *Hrvatski arheološki godišnjak*, 2 (2005), Zagreb, 279-280.
- RIC vol. I = SUTHERLAND, C. H. V., 1984. - *The Roman Imperial Coinage*, vol. I. *From 31 BC to AD 69*, London.
- RIC vol. V, part 1 = WEBB, P. H., 1927. - *The Roman Imperial Coinage*, vol. V, part 1, *Valerian to Florian*, London.
- RIC vol. VII = BRUUN, P. M., 1966. - *The Roman Imperial Coinage*, vol. VII. *Constantine and Licinius A.D. 313-337*, London.

- RIC vol. VIII = KENT, J. P. C., 1981. - *The Roman Imperial Coinage*, vol. VIII. *The family of Constantine I. A.D. 337-364*, London.
- RPC I = BURNETT, A., M. AMANDRY, P. P. RIPOLLÉS, 1992. - *Roman provincial coinage*, Vol. I: *From the death of Caesar to the death of Vitellius (44 BC-AD 69)*. 2 vols. London-Paris.
- SKELAC, G., 2006. - Goran Skelac, Caska - gospodarski kompleks, *Hrvatski arheološki godišnjak*, 2 (2005), Zagreb, 281-283.
- SKELAC, G., 2007. - Goran Skelac, Caska - gospodarski kompleks, *Hrvatski arheološki godišnjak*, 3 (2006), Zagreb, 315-316.

NUMISMATIC FINDS FROM ROMAN RESIDENTIAL OBJECT IN CASKA (CADASTRAL PLOT 1941/24)

SUMMARY

Northern part of the island of Pag has been a challenge for archaeological science as several important and rich sites are situated in this region. One of them is about 3 km east of Novalja, in the Bay of Caska. In the last ten years in the series of archaeological explorations significant remains of Roman settlement and necropolis were discovered. Abundant numismatic material was found in these excavations, among other finds. On this occasion I would like to present Roman coins which were unearthed in 2005 and 2006 during archaeological excavations on the plot of Juraj Palčić (cadastral plot 1941/24) in Caska where remains of a complex Roman residential object were explored under the leadership of Goran Skelac. Thirteen pieces of the Roman currency were discovered in trenches. A half of a split coin probably belongs to the period of the Roman Republic (**cat. no. 1**). Due to poor state of preservation it cannot be dated with certainty. A well preserved bronze coin belongs to the final period of the Roman Republic (**cat. no. 2**). Two busts are depicted on its front side: Caesar with a wreath on his head and bare-headed Octavian. This dupondius was made in the Lugdunum (Lyon) mint. To my best knowledge, this Gallic provincial coin from approximately 36 BC is the first such find from the territory of ancient Liburnia. Then, there was also an Augustus's as from the mint in Rome (**cat. no. 3**). *Sex. Nonius Quinctilianus*, a monetary official from the year 6 BC is mentioned in the legend at the reverse. As with a depiction of the first Roman emperor and mention of *C. Marcius Censorinus* was also discovered at this site in Caska (**cat. no. 4**). Since Censorinus was a monetary official in 18 BC who supervised minting of sesterces and dupondii only, according to the standard catalogue *Roman Imperial Coinage*, as with his name is probably an early imperial forgery. Following numismatic finds belong to the beginning of the second half of the 3rd century: two antoniniani from the mint in Rome with depictions of the Emperor Gallienus (**cat. no. 5**) and his wife Salonina (**cat. no. 6**). Seven coins belong to the Late Antiquity. One of them is from the period of Constantine the Great (**cat. no. 7**). Coin with a depiction of Caesar Constantine II, his son, is dated to the last two years of his father's reign (**cat. no. 9**). A coin with posthumous depiction of Constantine the Great belongs to the first decade of independent reign of his sons (**cat. no. 8**). Four coins belong to the period around mid-fourth century. One of them was minted in Siscia, under the Emperor Constans. Phoenix, a firebird symbolizing immortality i.e. resurrection is on the reverse (**cat. no. 10**). The last three coins were minted during the Emperor Constantius II. A distinctly military theme is depicted on their reverses: a Roman soldier strikes enemy on a horse with a spear (**cat. no. 11-13**). As a whole this numismatic assemblage contributes to a more precise chronological determination of this complex Roman residential object in Caska. It is also important for better understanding of money circulation in the region of ancient Liburnia. I would like to dedicate this article with best wishes to a dear friend and colleague, Professor Janko Belošević.

KEY WORDS: Caska, island of Pag, ancient numismatics, Roman republican coins, Roman imperial coins, irregular ancient coins

Prijevod / Translation: Marija Korona